

Ortosformulär i CPUP 2019

Fredrik Bergljung (Lund)

Michael Ceder (Jönköping)

Pekka Öhrling (Linköping)

Andreas Ingemarsson (Uppsala)

Tina Andersson (Stockholm)

Johanna Pettersson (Västerås)

Jenny Hedberg Graff (Sörmland)

Elisabet Rodby Bousquet (Västerås)

Ortosformulär i CPUP 2019

www.UShumor.com

Nu kör vi!!!

<https://app.comporto.se>

Innehåll

- ▶ Formulären och Manualen
- ▶ Webformuläret- Exempel på patienter - hur fyller vi i?
- ▶ Frågor
- ▶ Inloggning och registrering
- ▶ Fortsättning?

Vaffö gör vi på detta viset?
Hur hamnade vi här?

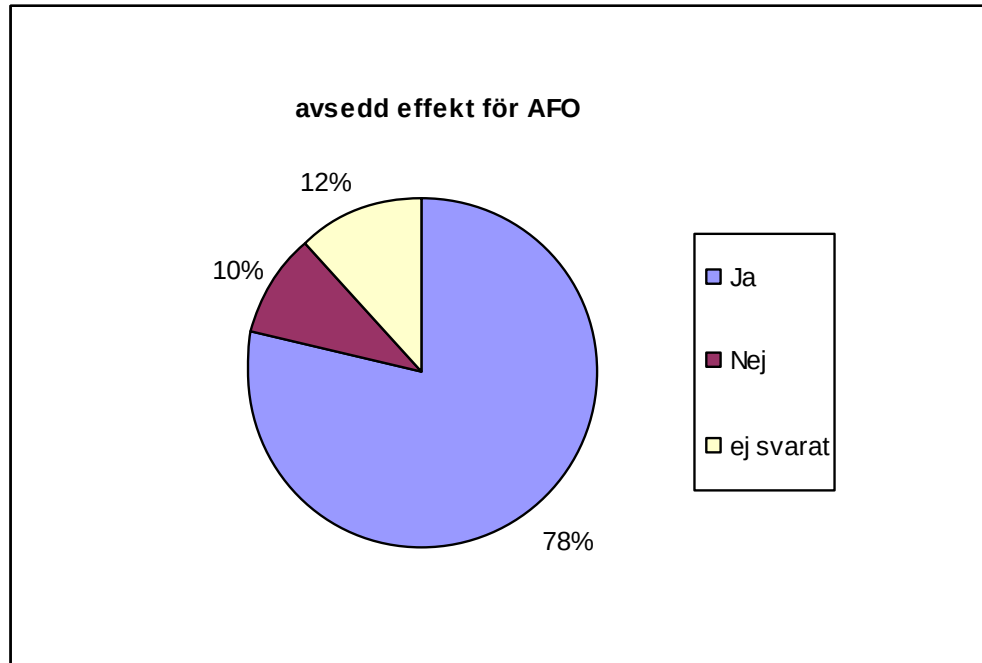
Bakgrund

1994

Har ortoserna någon effekt?

Så... AFO tycks ha relativt bra effekt MEN

- ▶ Indikationer är oklara, många multisvar
- ▶ Ortoserna är ju också så olika...

Wingstrand et al. *BMC Musculoskeletal Disorders* 2014, **15**:327
<http://www.biomedcentral.com/1471-2474/15/327>

RESEARCH ARTICLE**Open Access**

Ankle-foot orthoses in children with cerebral palsy: a cross sectional population based study of 2200 children

Maria Wingstrand^{1,2}, Gunnar Hägglund¹ and Elisabet Rodby-Bousquet^{1,3*}

Hälften av alla barn med CP använder AFO

40% för underlätta en funktion

41% för att bevara öka ROM

Måluppfyllelse:

Drygt 7 av 10 AFO ger effekt så som tänkt

Gångförmåga (512 barn): 70% nådde mål

Balans/stabilitet (675 barn): 75% nådde mål

Underlätta träning (233 barn): 74% nådde mål

Varför kompletterande formulär om ortoser i CPUP?

- ▶ Behov av mer detaljerad information för att kunna dra slutsatser (och skapa riktlinjer)
- ▶ Ökad kunskap om ortoser och effekter
 - ▶ För enskild individ (om enskild patient)
 - ▶ Sett i relation till omgivning (utvärdering av verksamhet)
- ▶ Bättre och mer jämlik vård över landet
- ▶ Går inte att bygga i befintliga formulär (p g a platsbrist)

Flera fördelar:

- ▶ Gemensamt språk/terminologi på fler plan (mål och funktion)
- ▶ Person som mest insatt rapporterar in om ortoser
- ▶ Tillgång till övrig information/status för OI
- ▶ Över tid bättre beslutsstöd

Ortosformulär

- ▶ Reviderat ortoser i FT/Vuxenformulär 2017
 - ▶ Förändringar införda 1 jan 2018
- ▶ Presenterat barn, vuxen, styrgrupp, CPUP-dagar Göteborg 2017
 - ▶ Stöd för uppdrag - nytt separat ortosformulär
 - ▶ Utökat gruppen - arbetat fram förslag till ortosformulär
- ▶ Presenterat barn, vuxen, styrgrupp, CPUP-dagar Malmö 2018
 - ▶ Presenterat formulär - reviderat efter synpunkter
 - ▶ Testrunda externt - reviderat efter synpunkter

Referensgrupp för ortosformulär

- ▶ Anders Tange
- ▶ Andreas Jacobsson
- ▶ Anna Janmar
- ▶ Ásta S. Halldórsdóttir
- ▶ Boel Dittmer
- ▶ Cecilia Fältskog
- ▶ Ellinor Karlsson
- ▶ Eva Sandkleiva
- ▶ Frida Karlsson
- ▶ Gudbjörg
- ▶ Hanna Lisa Marternsdottir
- ▶ Ida Lager
- ▶ Jeanette Hultqvist
- ▶ Klara Mathiesen
- ▶ Linda Sjöström
- ▶ Rebecka Molid

Systematic Review

Do research papers provide enough information on design and material used in ankle foot orthoses for children with cerebral palsy? A systematic review

N. Eddison
M. Mulholland
N. Chockalingam

Cite this article: Eddison N, Mulholland M, Chockalingam N. Do research papers provide enough information on design and material used in ankle foot orthoses for children with cerebral palsy? A systematic review. *J Child Orthop* 2017;11:263-271. DOI 10.1302/1863-2548.11.160256

Prosthetics and Orthotics International
June 2010; 34(2): 129–145

informa
healthcare

A systematic review to determine best practice reporting guidelines for AFO interventions in studies involving children with cerebral palsy

EMILY RIDGEWELL¹, FIONA DOBSON², TIMOTHY BACH³, &
RICHARD BAKER²

ortosformulären

Övre ex

- Axelortos
- Armbåge handledsortos
- Armbågsortos
- Handledsortos
- Handledsfingerortos
- Handledstumortos
- Handortos
- Fingerortos
- tumortos

Nedre ex

- Ståskal
- Höftortos
- Knäortos
- Knäankelfotortos
- Ankelfotortos
- Supramalleolär ortos
- Fotortos

Spinal

- Cervical ortos
- Thorakolumbosakral ortos
- Lumbosakral ortos
- Formgjuten sits
- sittskal

Mål: att fylla i - max 5 min

Alla formulär ortoser

Personuppgifter

Personnummer

Namn

Region

Datum för utlämnande

Ortos tillverkad av

☐ Ortopedingenjör

☐ Arbetsterapeut

☐ Annan

Arbetsplats

Ordernummer

Alla formulär ortoser

Behandlingsmål (ICF) *(markera 1-3 alternativ)*

Påverka kroppsstruktur

- ☐ Påverka kontraktur/felställning *(s7 Strukturer som sammanhänger med rörelse)*
- ☐ Skydda vävnad *(s8 Hud och därmed sammanhängande strukturer)*

Påverka Kroppsfunktion

- ☐ Smärtlindring *(b280 Smärta)*

Underlätta Aktivitet/delaktighet

- ☐ Huvudkontroll *(d4155 Bibehålla huvudets ställning)*
- ☐ Sitta *(d4153 Bibehålla sittande ställning)*
- ☐ Stå *(d4154 Bibehålla stående ställning)*
- ☐ Gå *(d450 Att gå – kortare och längre sträckor, olika underlag, trappor)*
- ☐ Röra sig omkring *(d455 Röra sig omkring - krypa, klättra, springa, hoppa, simma)*
- ☐ Finmotorik *(d440 Handens finmotoriska användning - plocka, gripa, släppa, manipulera)*
- ☐ Arm/handfunktion *(d445 Användning av hand och arm – vända/vrida armar, knuffa, dra, kasta, fånga)*
- ☐ Personlig vård *(d5 Personlig vård - tvätta sig, kroppsvård, klä sig, äta)*
- ☐ Annat behandlingsmål

Om annat behandlingsmål, ange vilket _____

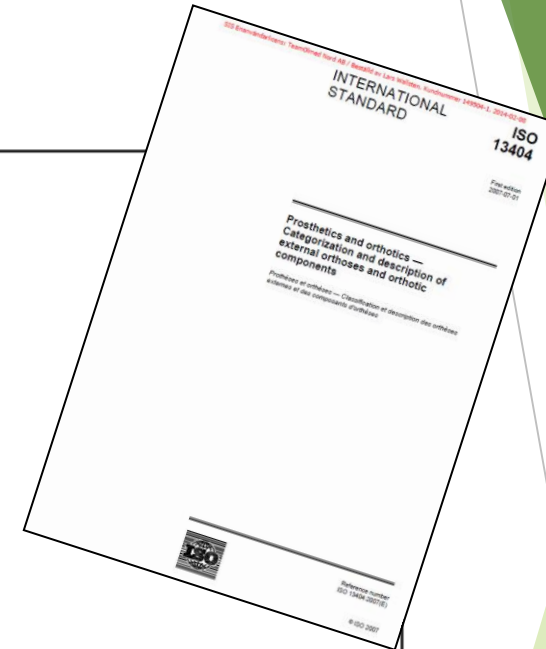

Alla formulär ortoser

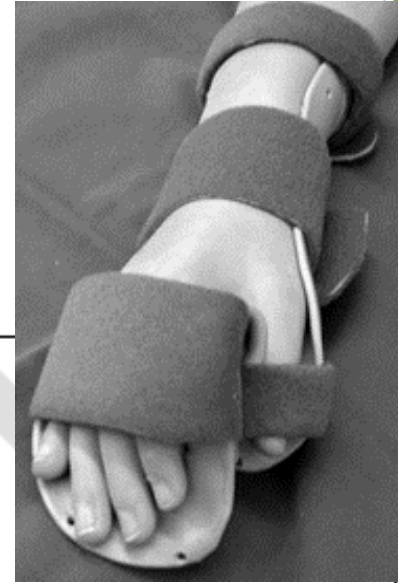
Funktionskrav ortos (ISO) (markera 1-3 alternativ)

- ☐ Förhindra felställning (*korrigeras helt*)
- ☐ Minska felställning (*korrigeras delvis*)
- ☐ Stabilisera (bromsa) felställning (*korrigeras ej*)
- ☐ Begränsa ledrörlighet
- ☐ Öka ledrörlighet
- ☐ Kompensera skillnad i segment (*tex benlängdsskillnad*)
- ☐ Kompensera låg muskelaktivitet (*svaghet, hypotoni*)
- ☐ Kontrollera effekt av hög muskelaktivitet (*spasticitet, dyskinesi*)
- ☐ Tryckavlasta/tryckfördela
- ☐ Annat funktionskrav

Om annat funktionskrav, ange vilket _____

Övre ex

Typ av ortos övre ex (ISO)

- ☐ Axelortos (SO)
- ☐ Armbågehandledhandortos (EWHO)
- ☐ Armbågsortos (EO)
- ☐ Handledsortos (WO)
- ☐ Handledhandfingerortos (WHFO)
- ☐ Handledtumortos
- ☐ Handortos (HdO)
- ☐ Fingerortos (FO)
- ☐ Tumortos

Sida

- ☐ Höger
- ☐ Vänster
- ☐ Höger och vänster

Spinal

Typ av spinal ortos (ISO)

- ☐ Cervical ortos (CO)
- ☐ Thorakolumbosakralortos (TLSO)
- ☐ Lumbosakralortos (LSO)
- ☐ Formgjuten sits
- ☐ Sittskal

Nedre ex

Typ av ortos nedre ex (ISO)

- ☐ Ståskal (HKAFO)
- ☐ Höftortos (HpO)
- ☐ Knäortos (KO)
- ☐ Knäankelfotortos (KAFO)
- ☐ Ankelfotortos (AFO)
- ☐ Supramalleolär ortos
- ☐ Fotortos (FO)

Sida (anges ej för HKAFO, HpO)

- ☐ Höger
- ☐ Vänster
- ☐ Höger och vänster

Nedre ex

Felställning nedre ex		
Felställning - Häft	Felställning - Knä	Felställning - Fot
☐	Prefabricerad eller specialanpassad ortos (markera ett alternativ)	
☐	☐	Ortosens mekaniska egenskaper (markera ett alternativ)
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
Kom	☐	Oledad ortos - fast ledvinkel (anges för aktuell led i oledad ortos)
Komr	☐	Ledad ortos - tillåtet rörelseomfång i ortos (anges för aktuell led i ledad ortos)
Komn	☐	Anges i 5 graders skala av 5, 0, 5, 10, 15 grader
	☐	Fotställning i ortos
	☐	☐ Neutral
	☐	☐ Varus
	☐	☐ Valgus

Nedre ex

Bänkuppställning ortos- skokombination *(anges endast för KAFO och AFO)*

Anges i 5-graders skala ex 0, 5, 10, 15 grader för underben i förhållande till vertikal

Vinkel fot-underben _____ °

Huvudsaklig korrektionsriktning ortos *(markera ett alternativ)*

- ☐ Sagittal
- ☐ Frontal
- ☐ Transversal
- ☐ Sagittal och frontal
- ☐ Sagittal och transversal
- ☐ Frontal och transversal
- ☐ Samtliga plan

Kommentar _____

Nedre ex

PPAS, ståstställning i ståskal (1 poäng= Ja, 0 poäng= Nej)

Stående, frontalt		Stående, sagittalt	
Huvudet i medellinjen		Huvudet i medellinjen	
Bålen symmetrisk		Bålen i neutralläge	
Bäckenet neutralt		Bäckenet neutralt	
Benen separerade och raka i förhållande till bäckenet		Benen raka med sträckta höfter och knän	
Armarna vilande längs sidorna		Fötterna i neutralläge/fotsulorna i golvet	
Jämn viktfördelning		Jämn viktfördelning	
Totalpoäng		Totalpoäng	

Kommentar _____

Spinal

PPAS, postural förmåga sittande på brits *(markera ett alternativ)*

- ☐ Nivå 1 Kan inte placeras i sittande
- ☐ Nivå 2 Kan placeras i sittande men behöver stöd
- ☐ Nivå 3 Kan sitta utan stöd men inte röra sig
- ☐ Nivå 4 Kan luta bålen lite framåt - bakåt innanför understödsytan
- ☐ Nivå 5 Kan göra tyngdöverföring lateralt och återgå till ursprungsläget
- ☐ Nivå 6 Kan ta sig ur sittande *(tex ta tyngd på fötterna och lämna från britsen)*
- ☐ Nivå 7 Kan ta sig i och ur sittande *(tex upp till stående och tillbaks)*

Kommentar _____

Spinal

PPAS, sittställning på brits utan korsett/sits (1 poäng= Ja, 0 poäng= Nej)

Sittande, frontalt	
Huvudet i medellinjen	
Bålen symmetrisk	
Bäckenet neutralt	
Benen separerade och raka i förhållande till bäckenet	
Armarna vilande längs sidorna	
Jämn viktfördelning	
Totalpoäng	

Sittande, sagittalt	
Huvudet i medellinjen	
Bålen i neutralläge	
Bäckenet neutralt	
Höfterna böjda (90°)	
Knän böjda (90°)	
Fötterna i neutralläge/fotsulorna i golvet	
Totalpoäng	

Kommentar _____

Spinal

PPAS, korrigerad sittställning med korsett/sits (1 poäng= Ja, 0 poäng= Nej)

Sittande, frontalt	
Huvudet i medellinjen	
Bålen symmetrisk	
Bäckenet neutralt	
Benen separerade och raka i förhållande till bäckenet	
Armarna vilande längs sidorna	
Jämn viktfördelning	
Totalpoäng	

Sittande, sagittalt	
Huvudet i medellinjen	
Bålen i neutralläge	
Bäckenet neutralt	
Höfterna böjda (90°)	
Knän böjda (90°)	
Fötterna i neutralläge/fotsulorna i golvet	
Totalpoäng	

Kommentar _____

Övre ex

Typ av ortos övre ex (ISO)		Sida	
☐ Axelortos (SO)	☐ Höger		
☐ Armbågehandledhandortos (EWHO)	☐ Vänster		
Felställning övre ex			
Felställning - Axel	Felställning - Armbåge	Felställning - Handled	Felställning - Fingrar
☐ Nej	☐ Ja	☐ Ja	☐ Ja
☐ Ja	☐ Ja	☐ Ja	☐ Ja
☐ Ja	☐ Ja	☐ Ja	☐ Ja
Prefabricerad eller specialanpassad ortos (markera ett alternativ)			
☐ Nej	☐ Ja	☐ Ja	☐ Ja
☐ Ja	☐ Ja	☐ Ja	☐ Ja
☐ Ja	☐ Ja	☐ Ja	☐ Ja
Ortosens mekaniska egenskaper (markera ett alternativ)			
☐ Oledad – statisk (fast)	☐ Oledad – dynamisk (fjäderande/flexibelt material)	☐ Oledad ortos - fast ledvinkel (anges för aktuell led i oledad ortos)	☐ Ledad ortos - tillåtet rörelseomfång i ortos (anges för aktuell led i ledad ortos)
☐ Ledad ortos - fast ledvinkel (anges för aktuell led i oledad ortos)	☐ Ledad ortos - tillåtet rörelseomfång i ortos (anges för aktuell led i ledad ortos)	☐ Ledad ortos - tillåtet rörelseomfång i ortos (anges för aktuell led i ledad ortos)	☐ Ledad ortos - tillåtet rörelseomfång i ortos (anges för aktuell led i ledad ortos)
Tummens ställning i ortos (CMC I) (markera ett alternativ)			
☐ Nej	☐ Armbåge	☐ Handled	☐ MCP-I
☐ Armbåge	☐ Handled	☐ MCP-I	☐ MCP-I
☐ Handled	☐ MCP-I	☐ MCP-I	☐ MCP-I
☐ MCP-I	☐ MCP-I	☐ MCP-I	☐ MCP-I
Huvudsaklig korrektionsriktning ortos (markera ett alternativ)			
☐ Extension	☐ Flexion	☐ Supination eller utåttrotation	☐ Pronation eller inåttrotation
☐ Radialt	☐ Ulnart	☐ Abduktion	☐ Extension och radialt
☐ Extension och radialt	☐ Extension och supination	☐ Extension och supination	☐ Extension och supination
Kommentar _____			

Manual

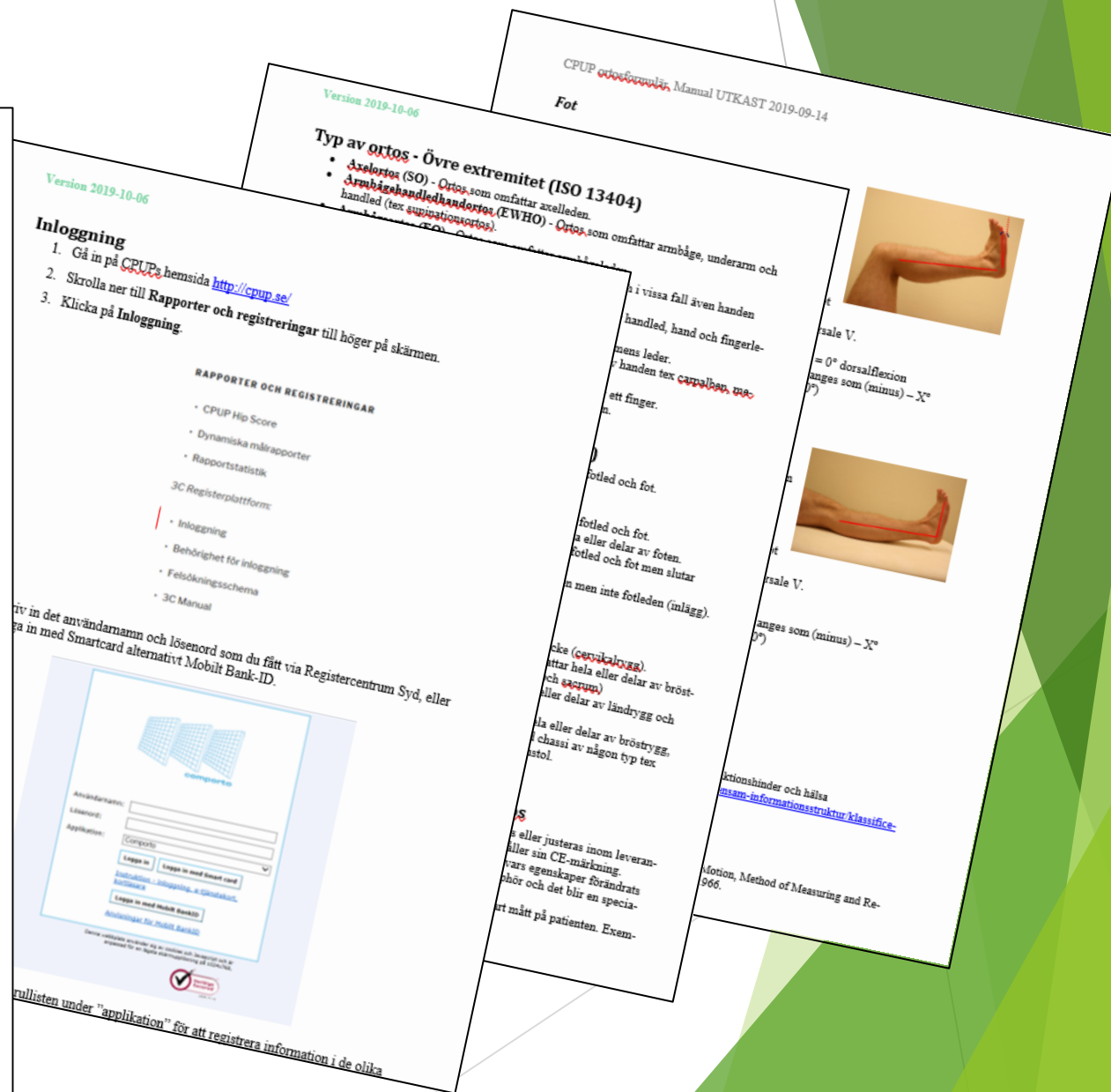
Version 2019-10-06

Manual till Ortosformulär

Innehåll

Inloggning.....	3
Välj formulär.....	4
Registrering.....	4
Behandlingsmål (ICF).....	5
Funktionskrav ortos (ISO 8551).....	6
Typ av ortos - Övre extremitet (ISO 13404).....	7
Typ av ortos - Nedre extremitet (ISO 13404).....	7
Typ av ortos - Spinal (ISO 13404).....	7
Prefabricerad eller specialanpassad ortos.....	7
Ortosens mekaniska egenskaper (nedre och övre ex).....	8
Ortosens materialegenskaper (spinal ortos och sits).....	8
Korrektionsriktning ortos.....	9
Felställning.....	10
Ledvinkel i ortos.....	10
För ledad ortos anges tillåtet rörelseuttag i ortos.....	10
Bänkpuppställning ortos-skokombination.....	10
PPAS, stående i ståskal.....	11
PPAS, postural förmåga sittande på brits.....	12
PPAS, sittställning.....	12
Mätning passiv ledrlörlighet.....	15
Axel.....	15
Armbåge.....	16
Handled.....	16
Höft.....	18
Knä.....	20
Fot.....	21
REFERENSER.....	21

Exempel på utrapport

Personnummer: 19920312-4756

Efternamn: Karlsson Förnamn: Karl

Bedömningsdatum: 2016-11-09
Sjukgymnäst: Elisabet Rodby Bousquet

CP subtyp: Spastisk bilateral Sida:
MACS: II
GMFCS: III

KORT JOURNALANTECKNING

	Hö:	Vä:		Hö:	Vä:
Når nacken med handen	Ja	Ja	Thumb-in-palm (House)	Ingen	Ingen
Når munnen med handen	Ja	Ja	Zancolli		
Når ryggslutet med handen	Ja	Ja	Klassifikation House		
Kan aktivt supinera	Ja	Ja	Dominant hand Höger		
Aktiv supination	80	80	Bimanuell förmåga	Ja	

Utgångsställning ryggliggande

	Hö:	Vä:		Hö:	Vä:
Axel			Höft		
- Abduktion 180	180	180	- Abduktion	35	20
- Flexion 180	180	180	- Inåttrotation	10	30
- Utåttrotation 90	90	90	- Utåttrotation	50	40
- Inåttrotation 80	80	85	- Flexion	115	105
			- Extension	25	30
Armbåge			Knä		
- Extension 0	0	0	- Hamstrings	110	110
- Flexion 150	150	150	- Flexion	140	145
- Supination 90	90	90	- Extension	-20	-30
- Pronation 90	90	90			
Handled			Fotled		
- Extension 70	80	60	- Dorsalflexion vid		
- Extension med raka			flekterat knä	0	10
fingerar	80	50	- Dorsalflexion vid		
- Flexion 80	70	80	extenderat knä	0	0
- Ulnardeviation 30	30	40			
- Radialdeviation 20	20	20			

Kan belasta fötterna: Nej

Belastad höger häl är:

Belastad vänster häl är:

Saxning vid gång/aktivitet: lätt

Saxning i vila: ingen

Fotklonus:

Hö:

Vä:

Handklonus

Nej

Nej

Spasticitet i handleds- eller fingerböjare

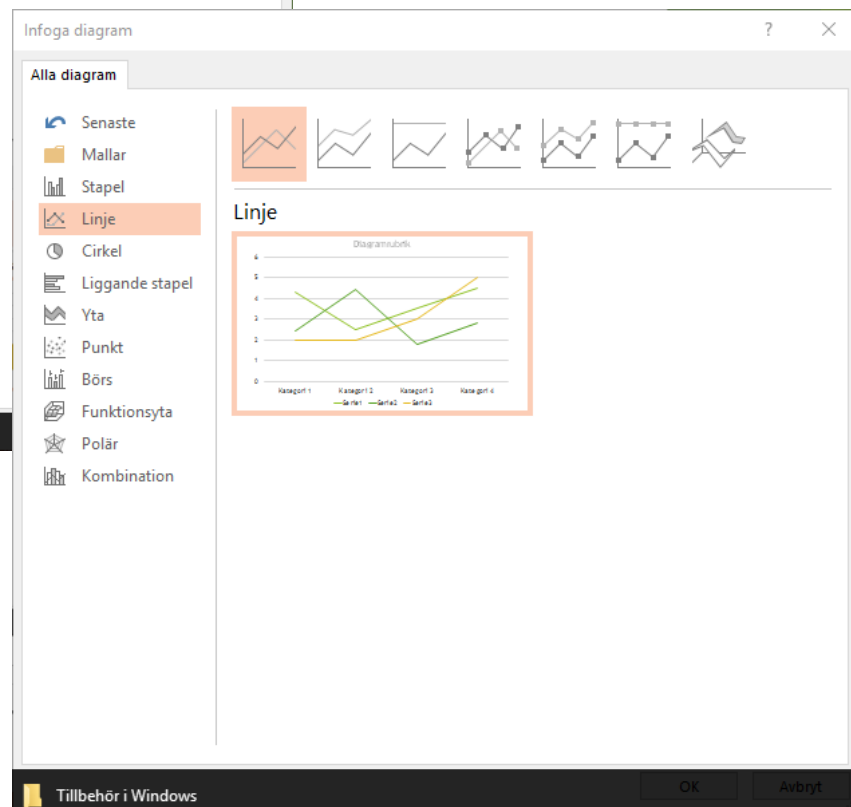
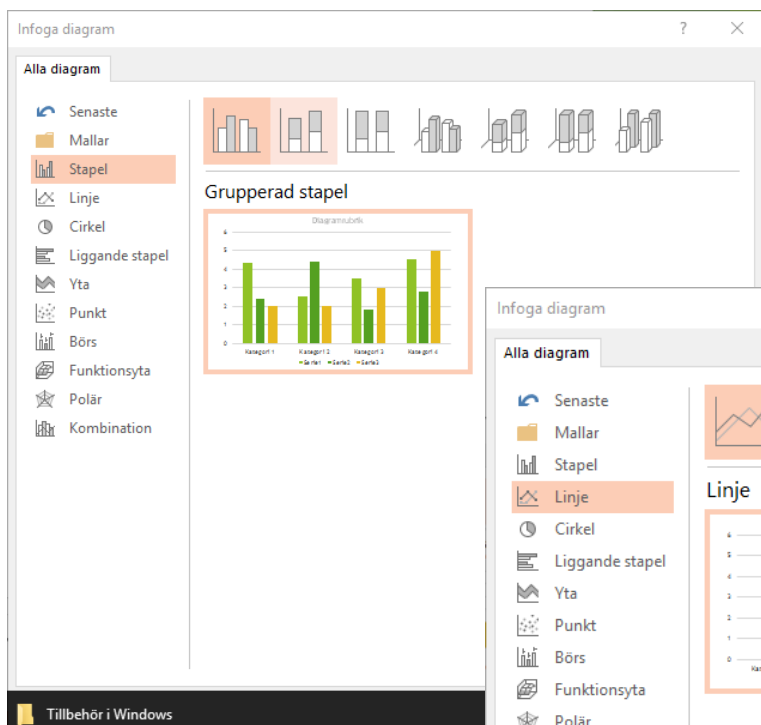
Nej

Nej

Nej

Nej

Statistik

Mot alla
variabler
i
CPUP

Ortosformulär - slutfas

▶ Ortosformulär

- ▶ *Tre pappersformulär klara (Övre, nedre, spinala ortoser)*

▶ Web-formulär

- ▶ *Testmodul med inloggning för arbetsgruppen - validera och testa.*
- ▶ *Skarp version öppnas vid årsskiftet*

▶ Manual

- ▶ *Ortosmanual med vuxenmanual som mall - skall testas*

▶ Slutfas

- ▶ *Presentation CPUP-dagar*
- ▶ *Utbildningsinsatser*
- ▶ *Inloggning, behörigheter*

Inloggning till databasen

INLÄGG

26 SEPTEMBER, 2019

Vill du vara med i forskningsprojekt om vuxna med cerebral pares?

Vi söker dig som är vuxen och har cerebral pares eller är närstående till en vuxen person med cerebral pares.

Syftet med detta projekt är att ta reda på vilka svårigheter och problemområden som är viktiga för vuxna med cerebral pares. Vi vill också veta vad i omgivningen som underlättar eller är ett hinder.

Vi använder ICF som är en internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa som utvecklats av Världshälsoorganisationen (WHO). ICF omfattar flera områden som kroppsstruktur (tex leder, muskler), kroppsfunction (tex smärta, sömn, spasticitet), aktivitet och delaktighet (tex kunna förflytta sig, kommunicera, sysselsättning, relationer).

Vi vill utveckla en kortversion av ICF, en "lista" över vilka svårigheter som har störst betydelse för vuxna med cerebral pares.

Vi gör en intervju vid ett tillfälle. Intervjun tar 1-1,5 timme. Är du intresserad av att delta eller har frågor om studien – läs mer i dokumentet här:

[Vill du delta i forskningsprojekt om vuxna med cerebral pares?](#)

SPECIELLT FÖR DIG MED CP!

- Information för dig med CP
- Forskning
- Hälsorapporten, manual
- Medverkanderådet
- Populärvetenskapligt om CPUP
- Årsrapport 2018 för dig med CP

RAPPORTER OCH REGISTRERINGAR

- CPUP Hip Score
- Dynamiska målrapporter
- Rapportstatistik

3C Registerplattform:

- Inloggning
- Behörighet för inloggning
- Felsökningsschema
- 3C Manual

Ansökan om behörighet

Ansökan om behörighet för inloggning i CPUP-databasen	
Ifylls av sökanden (vg texta):	
Efternamn _____	Förnamn _____
Arbetsplats _____	
Tjänsteadress _____	
Postnummer _____	Ort _____
Tjänste e-mail adress _____	
Tjänste-telefonnummer _____	
Mobilnummer _____	
Faxnummer _____	
Underskrift _____	
Namnförtydligande _____	
Ifylls av ansvarig för behörigheter i landstinget:	
Behörigheten avser _____	☐ Hela landstinget ☐ Begränsas till _____
	☐ Skriv- och läsrättighet ☐ Enbart läsrättighet
Behörigheten godkännes _____	
Namnförtydligande _____	
Datum _____	

Ansvarig i varje region

Ansökan om behörighet för inloggning i CPUP-registret

UPPFÖLJNINGSPROGRAM FÖR CEREBRAL PARES

Databas och inloggningsrutiner administreras av RC Syd (Registercentrum Syd). Säkerhetsrutiner uppfyller kraven på stark autentisering och följer Datainspektionens riktlinjer.

Användaridentitet och behörighet är personlig och får inte överlåtas till annan. Varje användare skall, för att få tillträde till systemet, ansöka om behörighet i bifogat formulär. Uppgifterna behövs för administrationen av behörigheter till CPUP-registret och för kommunikation med användaren.

Användarens behörighet skall godkännas av en i varje region/landsting utsedd person som har kännedom om den sökande. Samma person skall också specificera om behörigheten skall gälla både skriv- och läsrättighet eller endast läsrättighet.

Formuläret skickas därefter till registerhållaren för CPUP. RC Syd skapar användarkonto och meddelar sedan användaren inloggningsuppgifter och anvisningar om säkerhetsrutiner.

Om användaren skall ha ändrad behörighet ansöks om detta på formulär "Ansökan om ändring av användarbehörighet". Formuläret skall kontrolleras och skrivas under av personen i regionen som godkänner behörigheter. Formuläret skickas till registerhållaren för CPUP för vidarebefordran till RC Syd. Om användaren inte längre skall ha behörighet kan "Ansökan om avregistrering av användarbehörighet" användas, alternativt kan man skicka mail med begäran om avregistrering till penelope.lindegren@skane.se.

Kommunikation med registret över Internet är krypterad på samma sätt som kommunikation med banker och skattemyndigheter. Information kring patienter får av säkerhetsskäl inte levereras med e-mail, utan sänds via brev, telefon, SMS eller Fax. Vi önskar därför uppgifter om dessa nummer.

Vid problem med, eller frågor kring, inloggning i CPUP-databasen kan RC Syd kontaktas på telefon 046-171348 alternativt epost: penelope.lindegren@skane.se.

Användarens behörighet skall godkännas av en i varje region utsedd person som har kännedom om den sökande

Utbildning

1. Börja registrera (följ manualen)
2. Regionvis support och utbildning - efter behov
3. Bygga upp nätverk lokalt (ev lokala representanter?)
4. Framtida CPUP årsmöten

Frågor

- ▶ Behörighet och inloggning till databasen, helpdesk IT
penelope.lindgren@skane.se

046-17 13 48

- ▶ Frågor om formulär, manual, inrapportering
elisabet.rodby_bousquet@med.lu.se

021-17 59 79

Mailadresser till ortosgruppen

- ▶ Fredrik.Bergljung@aktivortopedteknik.se (Lund)
- ▶ Michael.Ceder@teamolmed.se (Jönköping)
- ▶ Per-AkePekka.Ohrling@aktivortopedteknik.se (Linköping)
- ▶ Andreas.Ingemarsson@teamolmed.se (Uppsala)
- ▶ Tina.Andersson@teamolmed.se (Stockholm)
- ▶ Johanna.Pettersson@aktivortopedteknik.se (Västerås)
- ▶ Jenny.Hedberg.Graff@dll.se (Sörmland)
- ▶ Elisabet.Rodby_Bousquet@med.lu.se (Västerås)